

Tietopyyntöön vastaaminen

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerille 20.1.2022 osoittamassanne kantelussa arvostellut Rauman kaupungin menettelyä. Kantelija kertoo, että hänen 17.7.2021 Rauman kaupungille lähettämäänsä Rauman kaupunginjohtajan virkaa hakeneiden henkilöiden nimiä koskevaan tietopyyntöön ei ollut vielä 20.1.2022 vastattu.

SELVITYS

Rauman kaupungin tämän asian esittelijälle antaman tiedon mukaan kantelijan tietopyyntö on ilmeisesti esitetty 17.8.2021. Kaupunki on antanut asiassa 15.2.2022 päivätyn selvityksen, joka lähetetään kantelijalle ohessa tiedoksi.

RATKAISU

Oikeusohjeita

Perustuslain 12 §:n 2 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada tieto julkisesta asiakirjasta ja tallenteesta ja 21 §:n 1 momentin mukaan saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa viranomaisessa.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (julkisuuslaki) 9 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada tieto viranomaisen asiakirjasta, joka on julkinen.

Julkisuuslain 14 §:n 4 momentin mukaan kyseisessä pykälässä tarkoitettu asia on käsiteltävä viivytyksettä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön.

Hallintolain 7 §:ssä säädetään palveluperiaatteesta ja palvelun asianmukaisuudesta. Asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaan kyseisessä laissa tarkoitettuja tiedonhallintayksiköjä ovat muun ohella kunnat. Kyseisen lainkohdan 2 momentin mukaan tiedonhallintayksikön johdon on huolehdittava siitä, että tiedonhallintayksikössä on: 1) määritelty tässä ja muussa laissa säädettyjen tiedonhallinnan toteuttamiseen liittyvien tehtävien vastuut; 2) ajantasaiset ohjeet tietoaaineistojen käsittelystä, tietojärjestelmien käytöstä, tietojenkäsittelyoikeuksista, tiedonhallinnan vastuiden toteuttamisesta, tiedonsaantioikeuksien toteuttamisesta, tietoturvallisuustoimenpiteistä sekä poikkeusoloihin varautumisesta; 3) tarjolla koulutusta, jolla varmistetaan, että henkilöstöllä ja tiedonhallintayksikön lukuun toimivilla on riittävä tuntemus voimassa olevista tiedonhallintaa, tietojenkäsittelyä sekä asiakirjojen julkisuutta ja salassapitoa koskevista säädöksistä, määräyksistä ja tiedonhallintayksikön ohjeista; 4) asianmukaiset työvälineet tiedonhallintaa koskevien velvollisuuksien toteuttamiseksi; 5) järjestetty riittävä valvonta tiedonhallintaan liittyvien säädösten, määräysten ja ohjeiden noudattamisesta.

Arviointi

Rauman kaupungin selvityksen mukaan vasta 2.2.2022 saapuneen apulaisoikeuskanslerin sijaisen selvitys- ja lausuntopyynnön jälkeen havaittiin, ettei kantelijan tietopyyntöön ollut vastattu ja siihen vastattiin 15.2.2022. Tietopyyntöön vastaamatta jääminen perustui inhimilliseen tiedonkulun katkokseen. Kaupunki on pahoitellut tapahtunutta ja kertonut, että jatkossa pyritään kiinnittämään entistä tarkempaa huomiota asioiden käsittelyaikojen seurantaan.

Selvityksestä ei ilmene, että tietopyyntöä oltaisiin otettu lainkaan käsittelyyn ennen apulaisoikeuskanslerin sijaisen selvitys- ja lausuntopyyntöä. Vastaus kantelijan esittämään tietopyyntöön on annettu lähes kuuden kuukauden kuluttua pyynnön esittämisestä.

Kantelijan tietopyyntöä ei ole käsitelty julkisuuslaissa edellytetyin tavoin viivytyksettä ja julkisuuslaissa säädettyssä määräajassa.

Kantelijan tietopyyntöön vastaamatta jäämistä ei ollut myöskään huomattu ennen oikeuskanslerinviraston esittelijän yhteydenottoa. Rauman kaupungin olisikin aihetta arvioida tiedonhallintajärjestelmänsä toimivuutta, kuten julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 4 § edellyttämiä ohjeiden ajantasaisuutta, koulutuksen riittävyttä ja välineiden asianmukaisuutta.

Toimenpiteet

Kiinnitän Rauman kaupungin huomiota viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain säännösten noudattamiseen.

Pyydän Rauman kaupunkia ilmoittamaan tiedonhallintajärjestelmänsä kehittämiseen liittyvistä toimenpiteistään viimeistään 30.6.2022.

Kantelu ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Esittelijä

Leo Lahtinen